

Sygn. akt II KK 10/22

POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejski

w sprawie **K. K.**

skazanego z art. 148 § 1 i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 10 stycznia 2023 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Jerzego

Grubby od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt II KK 10/22

na podstawie art. 42 § 1 i 4 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**uwzględnić wniosek i wyłączyć SSN Jerzego Grubbę od
udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt II KK 10/22.**

UZASADNIENIE

W dniu 17 stycznia 2022 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja obrońcy skazanego K. K. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 26 sierpnia 2021 r., sygn. akt II AKa 57/21, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2019 r., sygn. akt IV K 278/18 (k. 2-13 akt SN).

Sprawę zarejestrowano pod sygn. akt II K 10/22, a do jej rozpoznania został wyznaczony następujący skład orzekający: SSN Eugeniusz Wildowicz, SSN Jerzy Grubba oraz SSN Piotr Mirek (k. 21-22 akt SN).

Podczas rozprawy kasacyjnej w dniu 7 listopada 2022 r., przed rozpoczęciem przewodu sądowego, obrońca skazanego na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. wniósł o wyłączenie od udziału w rozpoznaniu sprawy SSN Jerzego Grubby.

Jak motywował, wymieniony brał udział w wydaniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2021 r., sygn. akt III KK 185/20, uchylającego poprzednie orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Lublinie w związku z kasacją Prokuratora Generalnego co do kary, wywiedzioną na niekorzyść skazanego. Zdaniem obrońcy, wskazana okoliczność może wywołać wątpliwości co do obiektywizmu SSN Jerzego Grubby w przedmiotowej sprawie, albowiem we wniesionej kasacji obrona pośrednio również kwestionuje wymierzoną skazanemu karę pozbawienia wolności (k. 39-39v akt SN).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego należało uznać za zasadny.

Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, w tym także na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w konkretnej sprawie. Jak powszechnie przyjmuje się w orzecznictwie i piśmiennictwie, pojęcie bezstronności należy rozumieć jako obiektywną bezstronność sędziego. Oznacza to zarówno jego subiektywne poczucie co do własnej bezstronności, jak i jego bezstronność w odbiorze zewnętrznym, ocenianą na tle konkretnych okoliczności sprawy, analizowanych przez pryzmat ocen właściwych przeciętnemu, rozsądnie rozumującemu obserwatorowi procesu. Zważyć należy, że wystarczającą przesłanką do wyłączenia sędziego jest wątpliwość odnośnie bezstronności sędziego uzasadniona wyłącznie jej odbiorem zewnętrznym, a katalog okoliczności zagrażających bezstronności sędziego, zarówno w jej aspekcie subiektywnym jak i zewnętrznym ma charakter otwarty (zob. wyrok SN z dnia 6 lutego 2020 r., IV KK 250/19, LEX nr 3079673).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym orzekanie przez sędziego sądu odwoławczego we wcześniejszych sprawach danego oskarżonego, w tym także uchylenie orzeczenia w sprawie, a następnie powtórnie przeprowadzenie kontroli odwoławczej po ponownym rozpoznaniu sprawy w pierwszej instancji, nie jest okolicznością skutkującą

automatycznie wyłączeniem takiego sędziego w oparciu o art. 41 § 1 k.p.k. (zob. wyrok SN z dnia 30 stycznia 2020 r., IV KK 373/19, LEX nr 3260259). Powyższy pogląd *per analogiam* należy odnieść do postępowania kasacyjnego, albowiem przepisy procedury karnej nie wykluczają możliwości orzekania przy rozpoznaniu kolejnej kasacji w danej sprawie przez sędziego Sądu Najwyższego, który uprzednio brał udział w uchyleniu wyroku sądu odwoławczego na skutek rozpoznania nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Dlatego też sam fakt uczestniczenia danego sędziego Sądu Najwyższego w składzie orzekającym, który w wyniku rozpoznanej kasacji uchylił wyrok sądu odwoławczego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania, nie przesądza o niedopuszczalności orzekania przez niego w przedmiocie kolejnej kasacji wniesionej po ponownym przeprowadzeniu postępowania odwoławczego. Niemniej jednak w realiach konkretnej sprawy taka sytuacja procesowa może skutkować brakiem bezstronności sędziego Sądu Najwyższego w odbiorze zewnętrznym, w szczególności, jeśli miałby on ponownie orzekać w przedmiocie zarzutów kwestionujących rozstrzygnięcie co do kary, lecz przy odmiennym kierunku zaskarżenia.

Z taką też sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Zauważyć należy, że w wyniku uprzedniego postępowania przed Sądem Najwyższym uwzględniono kasację Prokuratora Generalnego wniesioną na niekorzyść skazanego w zakresie wymiaru kary za przypisane mu przestępstwo z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. Sąd Najwyższy, w składzie którego zasiadał m.in. SSN Jerzy Grubba, w uzasadnieniu wyroku z dnia 26 stycznia 2021 r., sygn. akt III KK 185/20 wskazał, że kara 15 lat pozbawienia wolności była rażąco łagodna, a sąd odwoławczy nie uwzględnił wszystkich okoliczności przemawiających na niekorzyść K. K., które winien wziąć pod uwagę przy wymiarze kary, w szczególności jego nieprawidłowej osobowości. Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny w Lublinie orzeczoną karę za przypisaną K. K. zbrodnię zabójstwa podwyższył do 25 lat pozbawienia wolności. Tym razem wyrok Sądu odwoławczego zaskarżył na korzyść skazanego jego obrońca, podnosząc m.in. nienależyte rozpoznanie zarzutu zawartego w apelacji prokuratora, odnoszącego się do rażącej niewspółmierności kary wymierzonej skazanemu za zbrodnię zabójstwa oraz rażące naruszenie art. 53 k.k. przy wymiarze kary za ww. przestępstwo. W tej sytuacji rozpoznanie przez

SSN Jerzego Grubbę kasacji obrońcy skazanego mogłoby wywołać u przeciętnego obserwatora procesu uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności. Nie budzi bowiem wątpliwości, że wyraził on już swój pogląd co do wymiaru kary orzeczonej wobec K. K. w przedmiotowej sprawie, a jej podwyższenie przez Sąd *ad quem* z 15 do 25 lat pozbawienia wolności nastąpiło właśnie wskutek wiążących zapatrywań zawartych w uprzednim wyroku Sądu Najwyższego, w którego wydaniu brał udział. Ponadto obecna kasacja obrońcy kwestionuje m.in. ocenę osobowości skazanego, która wpłynęła na zaostrenie wymiaru kary, a którą eksponował Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 stycznia 2021 r., sygn. akt III KK 185/20. Zatem pośrednio skarżący atakuje również i to rozstrzygnięcie, w wydaniu którego brał udział SSN Jerzy Grubba.

W tej sytuacji należało wyłączyć SSN Jerzego Grubbę od rozpoznania sprawy o sygn. akt II KK 10/22 z uwagi na uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w odbiorze zewnętrznym.

Stąd też Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.